

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО – ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Дека́н соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

«31» серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«31» серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

«31» серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «МОВНА ПІДГОТОВКА:
ЛІТЕРАТУРНЕ РЕДАГУВАННЯ»**

ступінь вищої освіти –перший (бакалаврський)

галузь знань –06 Журналістика

спеціальність – 061 Журналістика

освітньо-професійна програма - Правова журналістика

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Пр. заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	3	6	28	14	3	6	99	150	Залік
Заочна	3	6	8	4	-	-	138	150	Залік

31.08.2023

**Тернопіль – ЗУНУ
2023**

Робочу програму розробила канд. філол. наук, доц. Ольга БЛАШКІВ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності (протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Зав. кафедри, канд. іст. наук, доцент

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Журналістика», протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності
канд. наук з соц. комунікацій

_____
(підпис)

Людмила КОМНІЯРСЬКА

Гарант ОПІ
канд. наук з соц. комунікацій

_____
(підпис)

Людмила КОМНІЯРСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
навчальної дисципліни «Мовна підготовка: літературне редагування»

1. Опис дисципліни

Дисципліна «Мовна підготовка: літературне редагування»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характер навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 06 «Журналістика»	Статус дисципліни <i>вибіркова</i> Мова навчання <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 061 «Журналістика»	Рік підготовки – 3 Семестр – 6
Кількість змістових модулів – 4	Освітньо-професійна програма: Правова журналістика	Лекції: <i>Денна – 28</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота : <i>Денна – 99 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 6 год.</i> Індивідуальна робота – <i>3 год.</i>
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Мовна підготовка: літературне редагування»

2.1. Мета вивчення дисципліни: Мова як інструмент здобуття знань, засіб життєдіяльності людини, а також як важливий складник для формування особистості, її самоідентифікації, національної свідомості має виняткове значення для кожного. Оскільки мова не тільки обслуговує сферу духовної культури, а й пов'язана з виробництвом, з його галузями і процесами, із соціальними відносинами, вона – вагомий елемент соціальної сфери.

Головна мета курсу – ознайомити студентів із загальнотеоретичними питаннями літературного редагування; забезпечити оволодіння методикою роботи з композиційною, тематичною, логічною і фактологічною структурами тексту, його мовностилістичним оформленням, методами вдосконалення журналістського (авторського) тексту до опублікування; формувати вміння редагувати тексти різних видів і жанрів.

1.2. Завдання вивчення дисципліни:

- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм під час редагування журналістських текстів;
- виробити розуміння у студентів суті та особливостей роботи редактора;
- ознайомити студентів з нормативною базою редагування журналістських текстів;
- дати уявлення про етапи роботи редактора з авторським текстом, редагування композиції журналістських текстів різних жанрів, їх тематичної та логічної організації;
- формувати вміння редагувати тексти різних видів (опис, роздум, розповідь), жанрів (замітка, нарис, стаття тощо) і працювати із зверстаним текстом.
- забезпечити оволодіння студентами методикою редагування, коректурними знаками для виправлення текстової та ілюстративної частин журналістських текстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- теоретико-методологічні засади літературного редагування;
- норми редагування;
- методологію літературного редагування
- методіку і технологію редагування (саморедагування) тексту;
- властивості композиції тексту, функції заголовків медіатекстів;
- особливості редагування текстів різних видів і жанрів;
- складники авторського стилю;
- механізм пошуку та усунення різнотипних помилок у тексті;
- етичні засади редакторської діяльності тощо; студент повинен **уміти:**
- орієнтуватися в нормативній базі редагування;
- аналізувати та оцінювати логічно, фактологічно, композиційно журналістський текст;

- оцінювати, перевіряти достовірність і доцільність фактів, цитат, наявних у тексті;
- редагувати тексти відповідно до їхньої видової і жанрової специфіки;
- скорочувати, переробляти;
- усувати різнотипні мовні помилки у тексті;
- працювати з образністю в тексті;
- удосконалювати авторський оригінал без втручання у зміст;
- використовувати коректурні знаки в редагуванні ;
- працювати зі зверстаним текстом, контролювати його основні елементи.

3. Зміст дисципліни

«Мовна підготовка: літературне редагування»

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади літературного редагування

Тема 1. Дисципліна «Мовна підготовка: літературне редагування» в системі підготовки фахівця

Предмет, структура, завдання курсу. Об'єкт, предмет, мета й завдання редагування. Галузі редагування. Аспекти редагування. Літературне редагування в системі інших видів редакторської діяльності. Редакторські професії та фахові вимоги до них. Різновиди редагування. Основні складники літературного редагування.

Тема 2. Історія розвитку редагування

Періодизація розвитку. Період існування редагування як виду практичної діяльності. Період нагромадження фактів редакційної практики та функціонування редагування як науки. Становлення редагування в Україні. Залежність технології редагування від розвитку технічних засобів.

Досвід редакторської роботи журналістів, письменників, науковців, видавців (Іван Огієнко, Іван Франко, Микола Бажан, Григорій Кочура, Максим Рильський). Поради редакторам від Святослава Караванського.

Змістовий модуль 2. Технологія редагування текстів

Тема 3. Нормативна база редагування

Види нормативних баз. Типологія норм редагування (Типи норм. Форми норм. Види норм. Загальні й галузеві норми. Зафіксовані і незафіксовані норми. Об'єктивні і суб'єктивні норми. Встановлені і невстановлені норми). Потужність нормативної бази. Динамічність нормативної бази. Вибір нормативної бази.

Тема 4. Методи літературного редагування

Редагування як синтез операцій контролю й виправлення. Різновиди методів: методи контролю, методи виправлення. Класифікація методів контролю і методів виправлення. Специфіка методів, особливості їх використання. Послідовність операцій контролю як умова ефективної роботи редактора. Етап саморедагування, редагування, наскрізного читання тексту. Особливості методу видалення помилок у повідомленні. Сутність і техніка скорочення повідомлень.

Коректура як процес приведення копії повідомлення до відповідності з його оригіналом. Сплутування процесів коректури і редагування у видавничому процесі, їх відмінність. Завдання коректора: звіряння тексту набору з текстом оригіналу; виправлення орфографічних і пунктуаційних помилок, пропущених при зчитуванні і вичитуванні; видалення порушень технічних правил набору і верстки. Залежність процесу коректури від технології видавничого процесу (класичного і комп'ютерного). Коректурні знаки. Види коректурних знаків: знаки для текстової частини оригіналу, знаки для ілюстраційної частини оригіналу. Загальні правила застосування коректурних знаків. Автоматизований інструментарій коректури (Online Corrector, Language Tool).

Змістовий модуль 3. Основні характеристики тексту. Робота редактора над текстом

Тема 5. Текст як об'єкт редагування. Редактор і текст.

Текст як основний об'єкт редакторського аналізу. Ознаки тексту. Різні визначення тексту. Психологічні засади роботи редактора над текстом та їх бачення у працях Р. Іванченка, В. Різуна, Н. Зелінської, М. Феллера та ін. Прийоми поглибленого розуміння редагованого тексту. Межі втручання редактора в текст, їх психологічні основи. Поняття про редакторське читання тексту. Сутність першого, другого і третього редакторського читання тексту.

Тема 6. Помилки у повідомленнях засобів масової інформації

Помилка як об'єктивне відхилення від норми. Значущі і незначущі помилки. Загальна класифікація помилок: інформаційні, модальні, фактичні, темпоральні, локальні, ситуативні, семіотичні, тезаурусні, сприйняттєві, атенційні, копіювальні (спотворення).

Типологія журналістських помилок: пов'язані з особливостями творчого процесу в ЗМІ; мовностилістичні.

Межі усунення помилок. Основний парадокс теорії літературного редагування. Ступінь редагованості повідомлення як визначення якості авторського тексту.

Тема 7. Методика і технологія правки

Правка як практична реалізація висновків редакторського аналізу, що передбачає внесення змін до тексту. Основні завдання правки. Правила виправлення тексту: доречність, одноступеневість, зрозумілість, компактність.

Види правки: за ступенем і характером змін у тексті, за суб'єктом виконання.

Компенсаційна коректурна правка як спосіб збереження необхідного обсягу тексту. Види компенсаційної правки. Правки формалізовані, неформалізовані.

Тема 8. Особливості роботи редактора з темою матеріалу

Розмаїття визначень теми твору. Текстологічний, діяльнісний, психологічний, формальний погляди на тему.

Класифікація тем: за ступенем важливості, за кількісним виявом, за суб'єктом виділення з твору. Особливості видів тем.

Тематичне відхилення як наслідок побічної асоціації читача. Різновиди тематичних відхилень. Тематична організація твору. Тематично однорідна і тематично неоднорідна структури твору.

Тема 9. Робота редактора з композицією тексту

Композиція як системно-структурна організація твору. Характеристика компонентів композиції: композиційні одиниці, композиційні зв'язки.

Композиційна структура як сукупність композиційних одиниць, об'єднаних композиційними зв'язками. Види композиційної структури.

Основні типи композиційних шаблонів. Логічність композиції як редакційна умова. Рубрикація як контроль повідомлень великого обсягу.

Змістовий модуль 4. Класифікація помилок. Стилїстична правка текстів

Тема 10. Особливості редагування текстів різних видів і жанрів

Особливості редагування різних видів текстів: текст-розповідь, текст-опис, текст-роздум. Редагування композицій різножанрових медіатекстів: новина, репортаж, інтерв'ю, огляд, рецензія, коментар, стаття, есей, нарис. Редагування постів (дописів) у соціальних мережах, телеграм-каналах тощо. Особливості редагування блог-постів. Інтернет-текст ("павутилотекст") як новий різновид журналістського тексту. Типологічні особливості Інтернет-тексту: гіпертекстові посилання, "асорті- композиція", специфічний темпоритм, специфічна стилїстика інтерактивності.

Поняття «заголовок», «заголовковий комплекс». Види заголовків. Мовні особливості заголовків. Розділові знаки в заголовках. Клікабельність заголовків.

Тема 11. Особливості роботи редактора з мовою і стилем твору

Полїстїлізм мови ЗМІ. Основні вимоги до аналізу мови і стилю твору: визначення загальних і специфічних особливостей мови і стилю тексту; уникнення суб'єктивності у стилїстичних оцінках, виправленнях і зауваженнях; знання прийомів аналізу, що допомагають помічати і видаляти типові нормативно- стилїстичні помилки. Прийоми видалення типових нормативно- стилїстичних помилок.

Лексико-стилістичні норми медіатекстів.

Морфологічні норми. Зміни в «Українському правописі». Категорія роду іменника в медіатекстах. Гендерночутлива мова. Іменники на позначення назв професій.

Синтаксичні норми. Активні / пасивні конструкції в медіатексті. Розщеплені та нерозщеплені присудки в журналістських текстах. Порядок слів у реченні: види, закономірності розташування, стилїстичні можливості. Синтаксична синонімія та омонїмія. Синтаксична варіантність.

Пунктограми української мови. Нормативні (обов'язкові та факультативні) й індивідуально-авторські розділові знаки.

Тема 12. Комп'ютеризація редагування і видавничої діяльності

Види редакційних систем. Системи комп'ютерної коректури. Системи комп'ютерного редагування. Довідкові редакційні системи. Системи автоматизації видавничої діяльності. Системи автоматизованого конструювання видань. Автоматизовані системи керування ЗМІ. Межі автоматизації редакційного матеріалу.

**4. Структура залікового кредиту дисципліни
«Мовна підготовка: літературне редагування»
(денна форма навчання)**

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Тренінг, КПЗ	Самостійна робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади літературного редагування						
Тема 1. Предмет, структура, завдання курсу «Мовна підготовка: літературне редагування». Об'єкт і предмет літературного редагування. Завдання літературного редагування	2	1	-	1	10	поточне опитування
Тема 2. Історія розвитку редагування Періодизація розвитку. Періоди існування редагування як виду практичної діяльності. Становлення редагування в Україні.	2	1	-		10	стандартизовані тести
Змістовий модуль 2. Технологія редагування текстів						
Тема 3. Нормативна база редагування Види нормативних баз. Типологія норм редагування (Типи норм. Форми норм. Види норм. Загальні й галузеві норми. Зафіксовані і незафіксовані норми. Об'єктивні і суб'єктивні норми. Встановлені і невстановлені норми). Потужність нормативної бази. Динамічність нормативної бази. Вибір нормативної бази.	2	1	1	1	10	стандартизовані тести
Тема 4. Методи редагування. Класифікація методів редагування. Методи контролю, їх види. Класифікація методів виправлення.	2	1	-		10	презентації результатів виконаних завдань та досліджень
Змістовий модуль 3. Основні характеристики тексту. Робота редактора над текстом						
Тема 5. Текст як об'єкт редагування. Редактор і текст. Текст - основний об'єкт редакторського аналізу. Ознаки тексту. Різні визначення тексту. Поняття про редакторське читання тексту. Сутність першого, другого і третього редакторського читання тексту.	2	1	-	2	10	тестування та опитування
Тема 6. Помилки у повідомленнях засобів масової інформації. Помилка як об'єктивне відхилення від норми. Загальна класифікація помилок. Типологія журналістських помилок. Межі усунення помилок. Основний парадокс теорії літературного редагування.	2	1	-		10	Питання, практичні завдання
Тема 7. Методика і технологія правки. Основні завдання правки. Правила виправлення тексту: доречність, одноступеневість, зрозумілість, компактність. Види правки: за ступенем і	2	1	1		10	Письмові завдання

характером змін у тексті, за суб'єктом виконання. Види компенсаційної правки.						
Тема 8. Особливості роботи редактора з темою матеріалу. Розмаїття визначень теми твору. Текстологічний, діяльнісний, психологічний, формальний погляди на тему. Класифікація тем: за ступенем важливості, за кількісним виявом, за суб'єктом виділення з твору. Особливості видів тем.	2	1	-		10	презентації результатів виконаних завдань та досліджень
Тема 9. Робота редактора з композицією тексту. Композиція як системно-структурна організація твору. Компоненти композиції. Основні типи композиційних шаблонів. Логічність композиції як редакційна умова. Рубрикація як контроль повідомлень великого обсягу.	2	1	-		10	залікове модульне тестування
Змістовий модуль 4. Редакційний аналіз і його специфіка						
Тема 10. Особливості редагування текстів різних видів і жанрів. Особливості редагування різних видів текстів: текст-розповідь, текст-опис текст-роздум. Редагування композицій різножанрових медіатекстів. Редагування постів у соціальних мережах, телеграм каналах тощо. Інтернет-текст як новий різновид журналістського тексту. Мовні особливості заголовків. Розділові знаки в заголовках.	4	1	-		10	стандартизовані тести
Тема 11. Особливості роботи редактора з мовою і стилем твору. Полістилізм мови ЗМІ. Основні вимоги до аналізу мови і стилю твору. Прийоми видалення типових нормативно-стилістичних помилок. Лексико-стилістичні норми медіатекстів. Морфологічні норми. Зміни в «Українському правописі». Пунктограми української мови.	4	2	-	2	5	Індивід. контр. завдання
Тема 12. Комп'ютеризація редагування і видавничої діяльності. Види редакційних систем. Системи комп'ютерної коректури. Системи комп'ютерного редагування. Довідкові редакційні системи. Системи автоматизації видавничої діяльності. Системи автоматизованого конструювання видань. Автоматизовані системи керування ЗМІ. Межі автоматизації редакційного матеріалу. Редакторські майстерні: напрями діяльності. Онлайн-курси редакторів.	2	2	1		4	Модульний контроль
Загалом	28	14	3	6	99	
Підсумковий контроль	Іспит					

(заочна форма навчання)

Тема	Кількість годин			
	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади літературного редагування				
Тема 1. Предмет, структура, завдання курсу «Мовна підготовка: літературне редагування». Об'єкт і предмет літературного редагування. Завдання літературного редагування	2	–	11	поточне опитування
Тема 2. Історія розвитку редагування. Періодизація розвитку. Періоди існування редагування як виду практичної діяльності. Становлення редагування в Україні.	–	–	11	стандартизовані тести
Змістовий модуль 2. Технологія редагування текстів				
Тема 3. Нормативна база редагування Види нормативних баз. Типологія норм редагування (Типи норм. Форми норм. Види норм. Загальні й галузеві норми. Зафіксовані і незафіксовані норми. Об'єктивні і суб'єктивні норми. Встановлені і невстановлені норми). Потужність нормативної бази. Динамічність нормативної бази. Вибір нормативної бази.	–	–	11	стандартизовані тести
Тема 4. Методи редагування. Класифікація методів редагування. Методи контролю, їх види. Класифікація методів виправлення.	–	2	11	презентації результатів виконаних завдань та досліджень
Змістовий модуль 3. Основні характеристики тексту. Робота редактора над текстом				
Тема 5. Текст як об'єкт редагування. Редактор і текст. Текст - основний об'єкт редакторського аналізу. Ознаки тексту. Різні визначення тексту. Поняття про редакторське читання тексту. Сутність першого, другого і третього редакторського читання тексту.	2	2	11	тестування та опитування
Тема 6. Помилки у повідомленнях засобів масової інформації. Помилка як об'єктивне відхилення від норми. Загальна класифікація помилок. Типологія журналістських помилок. Межі усунення помилок. Основний парадокс теорії літературного редагування.	2	2	11	Питання, практичні завдання
Тема 7. Методика і технологія правки. Основні завдання правки. Правила виправлення тексту: доречність, одноступеневість, зрозумілість, компактність. Види правки: за ступенем і характером змін у тексті, за суб'єктом виконання. Види компенсаційної правки.	–	2	12	Письмові завдання
Тема 8. Особливості роботи редактора з темою матеріалу. Розмаїття визначень теми твору. Текстологічний, діяльнісний, психологічний, формальний погляди на тему. Класифікація тем: за ступенем важливості, за кількісним виявом, за суб'єктом виділення з твору. Особливості	–	2	12	презентації результатів виконаних завдань та досліджень

видів тем.				
Тема 9. Робота редактора з композицією тексту. Композиція як системно-структурна організація твору. Компоненти композиції. Основні типи композиційних шаблонів. Логічність композиції як редакційна умова. Рубрикація як контроль повідомлень великого обсягу.	–	2	12	залікове модульне тестування
Змістовий модуль 4. Редакційний аналіз і його специфіка				
Тема 10. Особливості редагування текстів різних видів і жанрів. Особливості редагування різних видів текстів: текст-розповідь, текст-опис текст-роздум. Редагування композицій різножанрових медіатекстів. Редагування постів у соціальних мережах, телеграм каналах тощо. Інтернет-текст як новий різновид журналістського тексту. Мовні особливості заголовків. Розділові знаки в заголовках.	2	2	12	стандартизовані тести
Тема 11. Особливості роботи редактора з мовою і стилем твору. Полістилізм мови ЗМІ. Основні вимоги до аналізу мови і стилю твору. Прийоми видалення типових нормативно-стилістичних помилок. Лексико-стилістичні норми медіатекстів. Морфологічні норми. Зміни в «Українському правописі». Пунктограми української мови.	–	4	12	Індивід. контр. завдання
Тема 12. Комп'ютеризація редагування і видавничої діяльності. Види редакційних систем. Системи комп'ютерної коректури. Системи комп'ютерного редагування. Довідкові редакційні системи. Системи автоматизації видавничої діяльності. Системи автоматизованого конструювання видань. Автоматизовані системи керування ЗМІ. Межі автоматизації редакційного матеріалу. Редакторські майстерні: напрями діяльності. Онлайн-курси редакторів.	–	2	12	Модульний контроль
Загалом	8	4	138	
Підсумковий контроль	залік			

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття передбачає інтенсивну роботу в аудиторії. Воно проводиться у формі обговорення питань, дискусії, керованого викладачем або студентами «круглого столу». Складність практичного заняття полягає у тому, що воно потребує серйозної підготовки викладача і групи, мобілізації всіх навичок та можливостей студентів, чіткості його проведення. Важливо заохотити студентів до практичного заняття, що досягається елементом новизни. Крім закріплення і поглиблення раніше отриманих та засвоєних нових знань, практичне заняття стимулює студентів до пошукової діяльності, знайомить із текстами, документами, стандартами, законами та додатковою літературою, вчить роздумам, розвиваючи тим самим творче мислення і сприяє формуванню переконань. Така форма роботи передбачає також обговорення самостійно підготовлених студентами доповідей, рефератів, повідомлень та ін.

Тема 1: Предмет і завдання курсу «Мовна підготовка: літературне редагування»

1. Редагування як наукова та навчальна дисципліна.
2. Зміст понять «редагування», «літературне редагування», «теорія і практика редагування», «редагування тексту».
3. Міжпредметні зв'язки курсу .
4. Опишіть мету редагування, а також його складники.
5. Основні завдання редагування, що впливають з його мети, поясніть їх.
6. Які основні типи і види повідомлень вам відомі?
7. Назвіть основні галузі й підгалузі редагування.
8. Визначте основні аспекти редагування

Тема 2: Нормативна база редагування

1. Опишіть види нормативних баз ЗМІ.
2. Типологія норм редагування:
3. Поясніть типи будови норм, наведіть приклади.
4. Якими є форми норм? Хто затверджує норми редагування? Чи є норми редагування, які ніхто не затверджує?
5. Опишіть види норм за змістом.
6. Що таке загальні і галузеві норми?
7. Потужність, динамічність нормативної бази.

Тема 3: Методи редагування

1. Опишіть основні види методів редагування.
2. Назвіть методи контролю.
3. Які методи виправлення ви знаєте?
4. Які застосовують коректурні знаки?
5. Коректування текстових оригіналів.
6. Коректування ілюстраційних оригіналів.
7. Коректування зверстаної газетної оригіналів.

Тема 4: Видавничі норми редагування

1. Дайте визначення поняття «видавничі норми редагування», назвіть види видавничих норм.
2. Охарактеризуйте норми для основного простого тексту.
3. Які норми належать до норм основного складного тексту?
4. Опишіть норми для редагування ілюстрацій.
5. Відредагуйте текст, здійсніть контроль видавничих норм.

Тема 5: Текст як об'єкт редагування. Редактор і текст

1. Текст як основний об'єкт редакторського аналізу. Основні риси й ознаки тексту.
2. Особливості процесу виникнення тексту. Створення журналістського тексту в ЗМІ.
3. Зафіксованість тексту як його основна ознака.
4. Когерентність тексту.
5. Місце редактора в комунікативному акті..
8. Мета втручання редактора в текст.
9. Основна суперечність у тексті між індивідуальним і соціальним. Роль редактора в подоланні цієї суперечності.
10. Ситуаційний контекст.

Тема 6: Види журналістських текстів і особливості їх редагування

1. Різні трактування поняття «вид тексту».
2. Різні класифікації видів текстів.
3. Особливості редагування різних видів текстів.
4. Редагування різних видів текстів на телебаченні
5. Специфічні риси редагування різних видів текстів на радіо.
6. Текст-розповідь і особливості його редагування.
7. Текст-опис і специфіка його редагування в різних ЗМІ.
8. Особливості редагування тексту-роздуму в різних ЗМІ.
9. Специфіка редагування тексту-визначення.
10. Різновиди журналістських текстів за їх жанрово- та структурно-стилістичними особливостями (класифікація А. М. Васильєвої).

Тема 7: Основи редакторського аналізу тексту

1. Праця над рукописом як складний творчий процес, у якому не все можна регламентувати.
2. Два основні аспекти праці редактора над текстом.
3. Зміст понять «аналіз твору», «редакторський аналіз».
4. Мета редакторського аналізу.
5. Редакторський аналіз і літературно-художня критика.
6. Редакторський аналіз – критика, звернена до автора.
7. Структура редакторського аналізу.
8. Структурна одиниця тексту, тривалість тексту.
9. Вимоги до редакторської оцінки тексту.

Тема 8: Практична реалізація висновків редакторського аналізу тексту

1. Основні завдання правки.
2. Найважливіші правила виправлення тексту.
3. Види правки.
4. Особливості й сфера використання правки-вичитування.
5. Редакторська робота над текстами, які потребують правки-скорочення.
6. Правка-доопрацювання – найпоширеніший вид редакційних виправлень у журналістських текстах.
7. Правка-переробка як різновид творчості.

Тема 9: Робота з темою повідомлення

1. Розкрийте зміст поняття «тема», назвіть основні її різновиди.
2. Які види тематичної організації твору існують?
3. Дайте визначення поняття «тематичне відхилення», охарактеризуйте його різновиди.
4. Проаналізуйте тематичну структуру повідомлення: визначте його головну тему, з'ясуйте, чи присутні у повідомленні інші теми (визначте їх різновид), тематичні відхилення (визначте їх різновид). Здійсніть мовну правку тексту.

Тема 10: Робота над композицією тексту

1. Дайте визначення поняттям «композиція», «композиційна одиниця», «композиційні зв'язки», «композиційна структура».
2. Назвіть і охарактеризуйте види композиційної структури.
3. Опишіть типові композиційні шаблони, які найчастіше застосовують при написанні тексту.
4. Проаналізуйте текст. З'ясуйте, яку композиційну структуру має текст і які композиційні шаблони використані в ньому. Перевірте логічність побудови композиційної структури даного тексту.

Тема 11: Мовностилістичні особливості тексту й завдання редактора.

Специфіка редагування

1. Медіасофія й медіапрагматика. Мова засобів масової інформації. Місце медіалінгвістики в системі наук про ЗМІ.
2. Вимоги до мови преси, телебачення й радіо.
3. Редакторський аналіз мовностилістичних особливостей тексту в ЗМІ.
4. Практика слововживання в сучасних українських ЗМІ та завдання редактора.
5. Залежність мовностилістичних особливостей тексту від специфіки засобу масової інформації, від жанру твору, від типу видання, від мовного оточення автора.
6. Використання словників та довідників у праці редактора.

Тема 12: Лінгвістичні норми редагування

1. Два паралельні методи контролю лінгвістичних норм.
2. Основні норми редагування орфографічної правильності тексту.
3. Основні норми редагування морфологічних характеристик слів.

4. Основні норми редагування порядку слів у реченні.
5. Основні норми редагування пунктуації.
6. Основні норми редагування складних синтаксичних конструкцій.

Тема 13: Робота із зверстаним текстом

1. Розкрийте зміст поняття “верстання”, назвіть його різновиди.
2. Охарактеризуйте загальні норми верстання.
3. Охарактеризуйте норми безмакетного і макетного верстання.
4. Назвіть елементи, що потребують контролю у зверстаному тексті.
5. Відредагуйте зверстаний текст з урахуванням загальних норм і норм безмакетного верстання.

Тема 14: Комп'ютеризація редагування і видавничої діяльності

1. Правила набору текстів на комп'ютері.
2. Типові помилки технічного редагування при складанні окремих текстових одиниць.
3. Особливості редагування заголовків та підзаголовків.
4. Редагування різних видів рубрик.
5. Правила розриву і перенесення.
6. Вимоги до редагування абзаців і переліків.
7. Звичайний пробіл (до і після розділових знаків) та нерозривний (тонкий) пробіл.
8. Онлайн-сервіси для редагування журналістських текстів.
9. Текстові онлайн-редактори («LanguageTool» та інші).
10. Ефективність онлайн-сервісів для редагування українських медіатекстів.
11. Проблематика функціонування українських текстових редакторів.
12. Особливості редагування «Вікіпедії».

6. Самостійна робота

Завдання для самостійної роботи з дисципліни «Мовна підготовка: літературне редагування» є видом позааудиторної роботи студентів, яку вони виконують самостійно в процесі вивчення програмового матеріалу.

Метою цього виду роботи є оволодіння навичками самостійного вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студентів з навчального курсу програми.

У навчальному процесі використовуються такі види самостійної роботи студента:

- опрацювання і конспектування окремих тем програми;
- анотування і рецензування прочитаної додаткової літератури з дисципліни;
- підготовка повідомлень з тем, що стосуються майбутнього фаху;
- аналіз і редагування різних текстів з погляду дотримання в них норм сучасної української літературної мови.

Результати самостійної роботи студент занотовує в окремому зошиті, який перевіряє викладач.

№ з/п	Назва теми
1.	Професія видавця і редактора.
2.	Методологічні основи редагування. Норми редагування медіатекстів
3.	Норми редагування медіатекстів: інформаційні та логічні норми. Фактчекінг
4.	Методика і технологія правки. Методи контролю
5.	Методи редагування: методи виправлення
6.	Методи редагування: методи переставлення і заміни
7.	Коректура текстів
8.	Будова оригіналу і видання.
9.	Текст як об'єкт редагування. Композиційні норми редагування медіатекстів: аналітичні жанри
10.	Композиційні норми редагування медіатекстів: інформаційні жанри
11.	Композиційні норми редагування медіатекстів: художньо-публіцистичні жанри
12.	Соціальні норми редагування
13.	Редагування заголовків
14.	Особливості роботи редактора з темою матеріалу
15.	Особливості роботи редактора з мовою і стилем твору. Лексико-стилістичні норми медіатекстів
16.	Мова ворожнечі, толерантності.
17.	Транслітерування української абетки латинською
18.	Морфологічні норми: дієслово
19.	Морфологічні норми: службові частини мови
20.	Синтаксичні особливості медіатекстів: просте речення
21.	Синтаксичні особливості медіатекстів: складне речення
22.	Пунктограми української мови в медіатекстах: просте речення
23.	Пунктограми української мови в медіатекстах: складне речення

7. Тренінг та комплексне практичне індивідуальне завдання

Тренінг з дисципліни

Метою проведення тренінгу з дисципліни «Мовна підготовка: літературне редагування» є створення неформального, невимушеного спілкування і роботи, що відкриває перед групою студентів варіанти аналізу рівня сформованості, перспективи розвитку і проблеми (якщо є) під час редагування текстів.

Організація і проведення тренінгу

Тема: Техніка написання і редагування успішного тексту

1.	Особливості формування шару газетних термінів – газетизмів;
2.	Політичні евфемізми в журналістиці;
3.	Основні завдання редактора в оцінюванні тексту з логічного погляду. Усунення логічних помилок. Інформаційні помилки;
4.	Психолінгвістичні норми редагування.

Комплексне практичне індивідуальне завдання з курсу «Мовна підготовка: літературне редагування» має форму інтегральної практичної задачі, вирішення якої потребує цілеспрямованого опанування змісту дисципліни, формування навичок застосування набутих знань упродовж практичних занять відповідно до робочої програми курсу та становлення комунікативної грамотності майбутнього фахівця, що здобуває спеціальність журналіста.

Виконання КППЗ – важливий та обов'язковий складник курсу, один із залікових кредитів дисципліни «Мовна підготовка: літературне редагування».

КППЗ має на меті:

- спонукати студентів до самостійного опрацювання окремих тем з курсу (інформаційні, соціальні, рубрикаційні, композиційні норми редагування);
- удосконалити навички редагування різних текстів;
- удосконалювати культуру мовлення;
- навчити мистецтву презентації та самопрезентації.

КППЗ з курсу «Мовна підготовка: літературне редагування» передбачає два самостійних завдання:

Завдання 1. Розробити власний проєкт художньо-технічного оформлення певного тексту.

- Проаналізувати архітектонічну та композиційну структуру певного видання (газети, журналу, альманаху, книги тощо) із урахуванням норм підготовки відповідних типів видань. Звертати увагу при цьому на такі аспекти:

- 1) тип видання;
- 2) архітектоніка та композиція видання (обкладинка, форзац, титульні аркуші: загальна характеристика);
- 3) формозмістова єдність видання: взаємозв'язок змісту й оформлення видання; поліграфічне рішення видання. Поняття концепції видання;
- 4) дотримання вимог підготовки матеріалів відповідно до специфіки аудиторії;

Завдання 2. Скласти тестові завдання до однієї із тем лекційних занять з літературного- редагування.

1. Основні характеристики авторського редагування в період українського літописання.

2. Літописна редакторська практика Феодосія Софоновича.
3. З досвіду редагування Києво-Печерського патерика.
4. Становлення редагування як професійної діяльності в галузі друкарської справи (XVI – XV ст.).
5. Редагування видань Біблійних книг у XVI – XVII ст. Редакторська діяльність Івана Федоровича.
6. Виникнення й становлення газетно-журнального редагування в Україні.
7. Іван Франко про основні принципи й підходи до редагування рукопису.
8. Роль Івана Огієнка у виробленні норм редагування.
9. Внесок Львівської школи у розвиток редагування.
10. Київські школи редагування. Основні здобутки.
11. Ресурси мережі Інтернет з питань редагування (загальний огляд).
12. Основна й допоміжна довідкова література редактора (за матеріалами бібліотечних ресурсів).
13. Комп'ютерні програми редагування.

Електронна презентація інформації

Електронна презентація (лат. praesento – передаю) – це інноваційний спосіб публічного подання інформації за допомогою мультимедійних технологій, які уможливають одночасне зорове, слухове, кінестетичне сприйняття інформації. *Слайд*, або *кадр інформації* – це основна одиниця електронної презентації в середовищі Power Point у вигляді кольорового або чорно-білого фотографічного зображення, що проєктується на екран, створений з урахуванням ергономічних (допустимих фізичних, нервових, психічних) вимог аудіовізуального сприйняття інформації.

Підготовка якісної презентації здійснюється поетапно:

1 етап – концептуальне проєктування: формування концепції, образу аудіовізуального продукту, визначення його структури, змістової спрямованості, мети, складання сценарію презентації та ескізу продукту, вибір форми та стилю подання наукової інформації;

2 етап – власне проєктування: створення шаблонів, заготовок слайдів й основних інформаційних компонентів (текстових фрагментів, графічних об'єктів), наповнення їх відповідним змістом;

3 етап – реалізація задуму: виголошення наукової доповіді з використанням технічних засобів наочності;

4 етап – аналіз результатів: самооцінка й оцінювання учасниками.

Найважливіші принципи розроблення електронних презентацій:

- *оптимальний обсяг*: слайди мають виконувати функцію доповнення, уточнення інформації, тому не повинно бути некоментованих слайдів; велика кількість слайдів викликає втому і відволікає від суті дослідження;

- *урахування інтелектуального горизонту аудиторії* (рівня підготовленості публіки): кожне слово, твердження, поняття, схема, графік повинні бути зрозумілими присутнім; абстрактні положення потрібно супроводжувати конкретними фактами, цитатами, відеофрагментами;

- *науковість і достовірність*: інформація у вигляді яскравих динамічних

зображень не повинна суперечити чи спотворювати реальні факти, має бути однозначною, текстові матеріали повинні бути грамотними;

- *логічність*: між поданим у вигляді тверджень та ілюстрацій матеріалом, викладеними поняттями повинні легко простежуватися причинно-наслідкові зв'язки; кожна частина аудіовізуальної інформації має бути завершеним мікроповідомленням;

- *урахування особливостей «екранної комунікації»* (сприйняття інформації з екрана): читання є тривалішим процесом, аніж споглядання, тому текстову інформацію слід мінімізувати, натомість скористатися схемами, діаграмами, рисунками, фотографіями, анімацією, фрагментами фільмів; повинен бути продуманий темпоритм появи різних елементів презентації, їх послідовності, використання анімаційних прийомів (ефектів раптовості, плинності, мерехтіння тощо);

- *естетичність*: розмір шрифту текстового матеріалу повинен бути таким, щоб літерна інформація добре сприймалася навіть у великому приміщенні; домірність кольорів, витриманість стилю в оформленні слайдів, тон не повинен відволікати увагу від розташованого на ньому тексту.

- *Оцінюється* електронна презентація за такими критеріями:
- логічність у викладі наукової інформації;
- якість оформлення матеріалів;
- відповідність форми і змісту
- ступінь емоційного впливу на аудиторію.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Процес активізації навчання вимагає певної спільної діяльності студента і викладача, застосування різноманітних засобів, форм, системи дій, прийомів, спрямованих на виконання навчальних завдань.

Під час викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так й інтерактивних навчальних технологій, серед яких: робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, дебати, диспути, дискусії, студентські проєкти, а також лекції (традиційні й нетрадиційні, наприклад, тематична, лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція-конференція, на яких, зокрема, застосовується інформаційно-рецептивний метод навчання, метод проблемного викладу, дослідницький метод), практичні та індивідуальні заняття, в ході яких використовуються різні види вправ, тренувальне тестування, ділова гра, метод навмисної помилки, робота з літературою, реферування; консультації, бесіди, самостійна робота, виконання КПЗ. У навчальному процесі передбачається використання новітніх комп'ютерних технологій.

Складним є те, що журналістська сфера, через її специфіку, не піддається простому сприйняттю та аналізу. Вона – поєднання мислення, науки і творчості.

Сприйняття матеріалу ускладнюється новизною низки розглядуваних питань, оскільки ця дисципліна перебуває на етапі накопичування та осмислювання емпіричного (практичного) матеріалу, розроблення системи понять, уточнень термінів та ін. Для подолання цих "перешкод" важливо стати сприйнятливим до будь-якої інформації про світ журналістики, зокрема у правовій сфері, стежити за останніми новинами у цій сфері через читання додаткової літератури, перегляд відповідних телепрограм. Доцільно сформувані окремі теки, в яких зберігати газетні вирізки, копії журнальних статей, рекламні буклети, власні нотатки тощо. Проте не варто робити це з кожної теми курсу. Рациональнішим є підхід, за якого студент обирає одну або декілька проблемних, найбільш цікавих для нього тем і збирає щодо них матеріал, який у подальшому може стати основою для підготовки рефератів чи написання наукової роботи.

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування – робота на заняттях (відвідуваність; презентаційні виступи на практичних заняттях, участь у роботі малих груп, дебатах) та тестування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проєкти;
- командні проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- проміжний контроль – самостійна робота (робота з літературними джерелами);
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- іспит;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

Види роботи студента:

1. ***Робота на практичних заняттях:***
  - участь в обговоренні питань;
  - редагування текстів;
  - застосування кейс-методу;
  - активна участь у ділових іграх, дебатах, диспутах;
  - написання контрольних робіт, розв'язання тестових завдань.
2. ***Самостійна робота:***
  - робота з літературними джерелами;
  - презентація результатів;
  - виконання студентського проекту (КПЗ).
3. ***Контрольні зрізи*** (іспит).

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) із дисципліни «Мовна підготовка: літературне редагування» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складника залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Усне опитування (тестування) на заняттях – тах 40 балів. 2. Письмова робота – тах 60 балів.	1. Усне опитування (тестування) на заняттях – тах 35 балів. 2. Письмова робота – тах 65 балів.	1. Підготовка КПІЗ – тах 40 балів. 2. Захист КПІЗ – тах 40 балів. 3. Участь у тренінгах – тах 20 балів.

Шкала оцінювання

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Наочні матеріали	Номер теми
1.	Ноутбук	1–12
2.	Мультимедійний проєктор	1–12
3.	Система дистанційного навчання ЗУНУ <i>moodle.wunu.edu.ua</i>	1–12
4.	Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: <i>MS Office</i>	1–12
5.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (<i>Internet Explorer, Opera, Google Chrome. Firefox</i>)	1–12

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Годунок З. В. Літературне редагування (практикум) : навч.-метод. посіб. Острог, 2017.
  2. Гузенко С. В. Літературне редагування : навч. посіб. – Миколаїв : ІЛОН, 2013.
  3. Жадько В. О. Журналістика та основи редакторської майстерності : навч. посібник. Київ : Знання, 2012.
  4. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. К.: Вища школа, 2012. 368 с.
  5. Капелюшний А. О. Стилїстика і редагування журналістських текстів. Львів: ПАІС, 2013. 344 с.
  6. Капелюшний А. О. Стилїстика і редагування журналістських текстів : практичні заняття. Львів : ПАІС, 2012. 576 с.
  7. Культура фахової мови журналіста : навч. посібник / М. Г. Яцимїрська. 2-ге вид, переробл. та доповн. Львів : ПАІС, 2017. 168 с.
  8. Літературна норма і мовна практика / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бибики, Т. А. Коць та ін.; за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ, 2013. 320 с.
  9. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи. Навч. посіб. Київ: Вид-во Ліра-К, 2022. 638 с.
  10. Партико З. В. Основи редагування: практикум. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 130 с.
  11. Серажим К. С. Літературне редагування: навчально-методичний посібник. К.: ПАЛІВОДА А. В., 2012.
  12. Тимошик М. С. Основи редагування: підручник. Київ: Наша культура і наука, 2019. 559 с.
  13. Тимошик М. С. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання : практичний посібник. К. : Наша культура і наука, 2012.
  14. Українська мова для іміджу та кар'єри / І. М. Літвінова, Т. В. Котукова. Харків, 2019. 160 с.
  15. Український правопис / Національна академія наук України. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с.
- Додаткова:**
16. Видавнича діяльність в умовах розвитку новітніх технологій: вивчення запитів фахівців : монографія / за заг. ред. Г. В. Горбенко; упоряд., наук. ред. Н. М. Вернигора ; Інститут журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка. Київ, 2019. 272 с.
  17. Завгородня Л. В. Основи літературного редагування та коректури : навч. посіб. Черкаси : Брама Україна, 2010. 164 с. URL: http://eprints.cdu.edu.ua/240/1/Завгородня_Л._В._Основи_літературного_редагування.pdf.
  18. Пономаренко Н. П. Редакторський фах крізь призму аналізу наукових джерел та емпіричних досліджень // Науковий вісник львівської академії. Серія : Педагогічні науки. Кропивницький : КЛА НАУ, 2018. Вип. 3. С. 145–149.
  19. Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні: Закон України від 06.11.2016. Відомості Верховної Ради України (ВВР) № 24. С. 162. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/601-15>.
  20. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. Розпорядження КМ від 15 травня 2013 р. [Електронний ресурс]. Київ,

2013. № 386-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

21. Фіялка С. Прийоми акцентування уваги в навчальній літературі // Вісник Книжкової палати. 2016. № 5. С. 34-38.

Інтернет-ресурси:

22. Засвідчення правильності перекладу. URL: http://pidruchniki.com/1589031547459/pravo/zasvidchennya_virnosti_perekladu#320.

23. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом. URL: <http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/>

24. Літературне редагування. URL: https://otherreferats.allbest.ru/journalism/00232137_0.html.

25. Особливості перекладу економічних текстів. URL: <http://institute.com.ua/moreinfo.php?diplomID=29473>.

26. Особливості перекладу текстів українською мовою. URL: <http://on2.docdat.com/docs/1277/index-28579-14.html>

27. Особливості редагування масових журналів. URL: https://studexpo.ru/99584/zhurnalistika/osoblivosti_redaguvannya_masovih_zhurnali_u

28. Особливості редагування текстів. URL: http://pidruchniki.com/1754090640672/dokumentoznavstvo/pereklad-termini_osoblivosti_redaguvannya_naukovogo_tekstu#818

29. Переклад і редагування наукових текстів. URL: http://pidruchniki.com/1589031540670/dokumentoznavstvo/pereklad_redaguvannya_naukovih_tekstiv

30. Переклад термінів. URL: http://pidruchniki.com/1754090640672/dokumentoznavstvo/pereklad_termini_osoblivosti_redaguvannya_naukovogo_tekstu#381

31. Радміла Сегол Редагування перекладу текстів англomовних телевізійних програм на прикладі перекладу серіалу «баффі – переможниця вампірів» та емоційноекспресивна лексична парадигма. URL: <http://litmisto.org.ua/?p=7784>

32. Становище української видавничої справи у статистичному вимірі і порівнянні з європейськими країнами <https://studfiles.net/preview/5264486/#2>

33. Сучасна редакція: літературне редагування. URL: <http://osvita.ua/vnz/reports/journalism/25036/>.

34. Типові помилки під час перекладу тексту. URL: http://pidruchniki.com/1482111140671/dokumentoznavstvo/tipovi_pomilki_pid_chas_perekladu_naukovih_tekstiv_ukrayinskoju_movoyu#739.